

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: **csütörtökön és vasárnap.**
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 fr 20 kr. — Egyen szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és egyesületek melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelytt az ifj. **Jancsó Mózes** könyvnyo
dájában, hová a hirdetmények s előfizetési pénzek küldendők.

Az eredmény.

A magyar parlament tanácskozási ismét nyugodtan folynak. A pártok mély békességében nem szívesen gondolunk vissza arra a testvérviszályra, melynek kíséretében békétlenség, czivakodás, veszekedés és kölesönös gyanusítás rekke. A nő hőséget árasztott szét a Sándor-utczai ház felett. Nem szívesen gondolunk rá vissza, hogy a politikai ellenfelek politikai és személyes ellenségekként álltak egymással szemben, hogy a teljesen rendkívüli támadási eszközöket a védelem hasonló eszközökkel ellensúlyozta. A sajtónak azonban kötelessége a kellemetlen tüneteket is vizsgálni, mert tárgyalnia és méltatnia kell ama czélokat, melyeknek elérését az említett tünetek szükségessé és lehetővé tették. Két hónapi obstrukció után, mely alatt minden, a minek politikai, közgazdasági és társadalmi értéke van, veszélyben forgott; mely alatt nemcsak a parlamentárizmus jutott sötét tévutakra, hanem a magyar alkotmány is minden ízében recsegett és ropogott: e két hónap végével ugyancsak sötét felhők voltak a politikai látóhatáron, vigasztalónok voltak a kilátások, melyek előttünk nyíltak, s melyeknek háttérében a parlamenti szólásszabadság korlátozása, a klotür emelte fel fenyegetőleg a fejét.

A veszély elmúlt. Az elvonuló vihar megtisztította a tikkasztó levegőt és a nemzet kezdi nagyobb bizalommal kísérni a magyar parlament működését. A hadakozó pártok, az ellenséges testvérek a hosszú harez után, melynek nincsenek sem győztesei, sem legyőzöttjei, becsületes békét kötöttek és ez a két ellenfélnek becsületére, a hazának üdvére válik. Csak a viszály szerzők keresik ma már, ki maradt győztes a harcban? Az igaz hazaszeretet ezt nem kérdezi, hanem nagy örömet érez a felett, hogy a parlamentarizmus meg van mentve s a haza egy nagy veszedelemtől megszabadult. Ebből az indokból sietett mindkét ellenfél megkötni a békét.

Az ellenzék hazafias okossággal belátta, hogy obstrukciója veszélyezteti a parlamentárizmust és az alkotmányt.

A kormánypárt pedig csak a végső, legvégső esetben akart volna a klotürhöz, mint ultima ratio-hoz fordulni s mihelyt észrevette az obstruáló ellenzéki pártok részéről a békére való hajlandóságot s mihelyt megdönthetlen meggyőződést szerzett magának az ellenzék béketörekvéseinek komoly voltáról, a szabadelyűpárt szintén kötelességének tartotta belemenni a béke tárgyalásokba, hogy ne veszélyeztesse a parlamentárizmust.

Nincs győző, nincs legyőzött; nincs

diadal, nines vereség. A 16. §. módosításának formájában jelentkező engedmény oly csekély, hogy az ellenzék egy része nines is vele meg elégedve, mógis kötelességének tartotta azt elfogadni.

Magyarország pozíciója e parlamenti békekötés által ismét javult és erős lett Ausztriával szemben. A politikai pártok kibékülése végtelenül emelte Magyarország erkölcsi súlyát és tekintélyét és az egész monarchia presztízse is nem képzelt mértékben emelkedett a külföld előtt.

Magyarországon hazafias parlamentünk és erős kormányunk van, míg Ausztriában a parlamentárizmus patriotizmusa veszedelmes lokálpatriotizmussá forgácsoldik szét és a partikuláris velleitások legveszedelmesebb faja dulja az országot. Nagy okunk van tehát, hogy a magyarországi dolgok ily alakulásának örvendjünk. Ez a kimenetel egyik pártnak, egyik párt presztízisének sem ártott, a hazának pedig végtelen hasznára vált s megmenetett attól, hogy osztrák szomszédaink sorsára jussunk.

A legnagyobb érdemet a dolgok ilyen alakításában feltétlenül és okvetlen báró Bánffy Dezső miniszterelnöknek kell odaítélni. Ő erélyesen és következetesen iparkodott a veszélyeket leküzdeni, melyek a parlamentárizmust fenyeget-

TÁRCZA.

A segesvári csata.

(Folytatás.)

A költő a csata kezdetén Bem körül volt látható gyalog, fegyvertelenül, vászonzubbonyos atilájában, de Bem haragoson megrendelte, hogy térjen vissza a tartalékokhoz. Ugy látszik, hogy vissza is tért. Utóbb a csatátér különböző pontjain látták, hol a falu fölött az ágyuk megett, hol a faluban a fogadó udvarán, a hol szekere állt. Délután 3—4 óra tájt, mond dr. Lengyel, éppen egy hat fontos ágyút hoztak kijavítva Keresztúrról; ezzel szemben látta Petőfi ekkor a faluba a fogadó felé haladni. De már mintegy fél óra múlva, míg ő a sebesülteket követte, a leégett falu egyik sűrűkemenczéjénálve pillantotta meg lőtávolon kívül, honnan a csata menését figyelte. Időnként fel-felállt, eltávozott, hogy jobb kilátást nyerjen; de mindig visszatért s győnyörködni látszott, miként szedik össze a székegy fuvarosok a leesapódott ágyugolyókat. Közben jegyeztetett egy zsebkönyvből. E tájban vált véresebbé a csata, szaporodtak a sebesültek. A költő ekkor a falu elé ment ki s egy ott elfolyó árok hídjára dőlve, szemlélte a csatát. Tőle nem messze egy hat fontos ágyú lőtte a oroszokat, azok keményen visszaozták s egy ágyugolyó alig 30 lépésnyire hullt le tőle; a fölvert por őt is eltakarván, hihetőleg szemébe is ment, mert zubbonya ujjával hossz-

szasan törölgette. Ekkor a falu vetéskapujához tért vissza s annyira elmerült gondolataiba, hogy feledni látszott a körülte történeteket.

Már 5—6 óra körül járt az idő. Bem, ki ekkor még az ágyufedezetet is oda rendelte, hogy az Ördögárkon túl az orosz gyalogságot megbontsa, ismét visszaverett. E közben az oroszok tisztába jövéen, hogy Bennnek segítségével sehonnán sem érkezhetik, megerősített jobb szárnyukkal támadólag léptek fel s míg katonáink bomlott sorokban gyorsan hátráltak, ők roppant tömegben rohantak át az árkon és ki az erdőből; s a lemenő nap sugarai vészjóslóan törtek meg sisakjaikon, fegyvereiken.

Ez a döntő támadás egy időben történt a jobb szárny megkerülésével. A délutáni órákban a Hét-Ur-felé kémszemlélre küldött orosz lovasság visszavetvén, a Küküllő jobb partján fódótt terepen a mi jobb szárnyunk oldalába került s az ott maradt eskély gyalogságot és jobbára ujonez 3 század lovaságot szétvervén, ez vad futásnak eredt. Lengyel, ki éppen ez időben lovagolt el a még mindig a vetéskapunál merengő költő mellett, rámatott a jobb oldalon alig ezer lépésre folyó küzelemlere.

„Potomság!” — felelte ő s helyén maradt.

De már ez időben a balszárny is futott; Bem s az egész táborkar menekült. Felhangzott a kétségbeesett kiáltás: „meg vagyunk kerülve! Bomlott zavarban keresett kiki menedéket; a gyalogság s a tüzérek föl a hegynek az erdő felé lökődtek, a lovasok az országruta kivergődve Hejjalva felé vágattak, majdnem nyomukba a mintegy kétezer orosz

dsidas lovassággal. Ezalatt egy másik orosz lovas-
csapat a Küküllő partján törekedett a menekülők
előbe vágni s Fehéregyházán felül, hol a buni-völgy
betorkollik, az országotra kerülve, bekerítette mind-
azokat, kiknek nem volt idejük a körön kívül jut-
ni, vagy az erdőbe rejtőzni. Petőfi e zavarban a lég-
nagyobb hihetőséggel a falun át az országoton me-
nekülni szekerét kívánta elérni. Azonban akkor
már a faluban, a fogadó udvarán, szekérnek nyoma
sem volt; ezek a zavarok első perzeiben elfutottak
s Héjasfalvánál megtorlódva, Bem kocsijával együtt
nagyreszben az ellenség zsáknyaiává lettek. Ek-
kor történhetett az, a mit Gyalakay Lajos elbeszél.
A mint t. i. ő a faluból kivergődött, rákiáltott a
futó katonákra, hogy sorakozzanak; de a veszély
felbontott minden fogymet. Ekkor ő is jól elrejtett
kocsijához sietett s e közben meglátta a költőt, a
mint az országot haidonfővel szalad. Utána kiált ;
a költő megáll, szomorúan visszanez.

— Jer velem, mond Gyalokay, koesim ott van a bokrok közt s kezét megragadva vonja magával.

Petőfi keserűen kacagva szolt: „Azt hiszed van ebben a pokolban olyan bolond, a ki helyt merne maradni? Kocsisod is elfutott,” — s ezzel a rohanó lovasságra mutatott. „Itt nincs szabadulás, menjünk a jobb oldalra; ott tán menekülhetünk.” Látva, hogy Gyalokay habozik, kívánczotta kezét. „Itt nincs idő a gondolkozásra, én megyek, Isten veled! — Ezzel leszökött az országútról, a hegy-felé menekült. Gyalokay többé nem látta.

(Vége köv.)

ték és akkor hangoztatta a legerélyesebb rendszabályokat, a mikor magasabb czélok elérése végett a fél rendszabályok már nem látszottak elégségeseknek. Az obstrukcióval szemben más fegyver nem volt a klotürnél; de mihelyt megszűnt az obstrukció, feleslegessé vált a klotür.

A szabadelvű párt ünnepélyes bizalomnyilvánítással üdvözölte Bánffy nagy politikai sikerét, melyet a békekötéssel ért el. Ez a bizalomnyilvánítás jól megérdemelt volt és spontán jött. Részt vett abban kivétel nélkül minden szabadelvű képviselő, a közvélemény pedig, mely egy lidércnyomástól menekült meg, a maga részéről megerősítette a fényes bizalomnyilvánítást és szanckciónálta azt, midőn feltétlenül és örömmel csatlakozott hozzá.

A nagy tanulság az ellenzékre nézve az lenne, — így fejezi be a „Pester Correspondenz“ fejtegetéseit, — hogy az obstrukció fegyverével egyhamar élni nem volna tanácsos, mert fontos, országos érdekeket veszélyeztetne.

Vérző hőskért.

Ily czim alatt a veres kereszt egyesület egy népszerű füzetkét bocsátott ki, melynek czélja a veres kereszt humanus céljait ismerteti. Mutatványképpen közöljük belőle a „Jövő háborúi“ czimű részletet.

Elmult az idő, a mikor a katonaságra úgy néztek az emberek, mint egy kitartott fegyveres erőre, a mely ránehezedett az emberi szabadságra s a mely nem ritka esetben országfutó kalandorok társasága volt és zsoldját abban kapta meg, hogy szabad volt fosztogatnia.

Ma a békés munkálkodásnak és a honpolgári nyugalomnak lehetőségét s a királyi és nemzeti megosztott jogoknak kölcsönös tiszteltét úgy biztosítják, hogy valójában minden egészséges ember az ország katonája negyvenkét éves koráig.

Ezt nevezik általános katonakötelezettségnek. Mit jelent ez a két szó: általános katonakötelezettség? Jelenti azt, hogy alig van köztünk valaki, a ki szívének szerető figyelmével ne kísérné egy-egy katonának életsorját. Azt jelenti, hogy nincs egyetlen tagja a hadseregnek, a kit a polgári társasághoz hozzá ne kötne a vérség legtermészetesebb kapcsa. És azt jelenti — s ez a legfőbb — hogy manapság a katonaság szó a nemzetek virágát foglalja magában. Gyermekeink, testvéreink, rokonaink mindnyájunk vérei s országunk jövődjének biztosítói azok, a kik a csaták halálos mezejére készülnek.

Minden katona, a ki nehéz fegyverzetében a harcztérre lép, a süvítő golyók és a szuronyok elé, kedves és drága nekünk. Minden élet, a mely ott, a háborúk borzalmi közt elpusztul, a nemzet vesztesége. Gyöngül vele a béke biztossága s a polgári munkásság ereje; megsebződik pusztulásuk által az anya, a testvér, a rokon szíve; szaporodnak a bánák, nyomorultak és árvák.

És minő megdöbbentő látványt ígérnek a legújabb kor készülő háborúi! A mértőföldre hordó ágyuk, a melyek golyói gyujtanak, égetnek, szét-pattannak s egyszerre egész csapat ember előtt tájrák föl a hálál kapuját. A puskák, a melyek gyors ropogásának útját patakokban omló embervér jelöli. A begyakorolt hadseregek, a melyeknek minden lépése, minden mozdulata és minden fordulata úgy van kiszámítva, hogy a halált hordja magával. Azután a vasutak, a hajók, a melyek gyorsan röptik a harcosokat s a térdékeket, a melyek immár ismertté tettek minden talpalatnyi buvóhelyet! Mindezek meggyőzhetnek bennünket abban, hogy a legújabb kor készülő háborúi borzalmasságban, az életpusztulások és a sebesülések nagy számában magasan felülmúlják a világtörténelem eddigi összes nagy háboruit. S ha akkora nagy sergek nem üt-

köztek még össze, mint a mekkorák szembeállhatnak egymással ma egy villamos gomboeska könnyed megnyomására; és soha fegyverek oly kegyetlenül alkalmasok nem voltak a tömeges emberirtásra, mint a minő fegyvereket mostanában visznek a harciba a katonák.

Kinek a szíve ne érezne fájdalmas megindulást arra a gondolatra, hogy a kit súlyos sebe jó-magával tehetetlenné tesz, ott a csatamezőn vergőd-jék, kinyai közepette, segedelem nélkül, betogva vérző sebé, homályosuló tekintettel nézve össze-roncsolt testét, a mikor, ha a könyörület segítő szelleme megjelenék fölötté, még megmenthető volna az élete?

Bizonyos, hogy a jövő háborúiban, rövid idő alatt, a keresztül lött, átszurt, holtra fáradt, éhség és kínok közt összeroskadt katonák száma rengetegnyi lesz. Haldoklók hörgése és sebesültek jajkiáltásai fognak kizugni a puskaporos levegőből. A segítség nyújtóknak egész táborra sem lesz képes minden jalkiáltást meghallani. Apák és anyák, testvérek és hitvesek a messze távolból, mikép siesse-nek segítségükre? Ki kellene mosni egy ellőtt kar sebé; a másikaak a homlokán tátong egy mély vágás; a harmadikon száguldó paripa gázolt át; amott egész csapat fetreng összetörtén, rohanó tü-zérütegek leütötték egy sziklameredekségről. Ha fölszednék őket, ha kimosnók, megtisztítanók se-beiket, ha gyógyítanánk: még emberek válnának belőlük, özvegy anyjuknak, kicsi gyermekeiknek gondozói; de így vérben és piszokban, gyötrelmek közt és segítség nélkül el fognak pusztulni.

A hazáért meghalni dicsőség, de sebesülteket ott hagyni a halál torkában, ez nemzeti szégyen volna.

Gondoskodni kell tehát a háborúk borzalmai-nak enyhítéséről. Sebkezelőkkel, orvosokkal, ápolók-kal, szállító eszközökkel a csaták nyomában hordozható kórházakkal jó előre el kell látnunk ma-gunkat. És gondoskodnunk kell, hogy a gyógyító szereket, ápolókat, orvosokat, betegeteket senki ne bántassa, sőt inkább mindenki védje. Erre készül-nünk kell! Ezt hamarosan összeszedni nem lehet! Pedig sommi sem fokozhatja annyira a katonák bátorságát és semmi sem nyugtathatja meg annyira az otthonmaradókat, mint ha tudják, hogy a har-czok zászlója nyomában ott fog lobogni a vörösker-resztes fehér zászló, a mely alatt gyógyulás, pihe-nés, szerető és szakértő gondoskodás vár rájuk.

Ezt a czélt: a könyörület és ápolás czélját szolgálja a háborúban a vörös kereszt nevezet alatt ismeretessé vált egyesület; hogy pedig miképen, mily eszközökkel? erről szólnak bővebben a köv-etkező fejezetek.

Magyarország a párisi világkiállításon.

— A kereskedelmi miniszter felhívása. —

Br. Dániel Ernő kereskedelemügyi m. kir. miniszter az alábbi felhívást intézte az ország összes lakosaihoz az 1900. párisi világkiállításon leendő rész-vétel tárgyában:

Felhívás a közönséghez!

Franciaország 1900-ban Párisban nemzetközi kiállítást rendez s részvételre hívta fel az összes államokat.

Valamennyi állam kijelentette, hogy részt vesz a XIV. század zárókövét képező ezen nemzetközi kiállításon.

A magyar kormány elhatározta, hogy Magyar-ország szintén részt veend s a kormány ezen elha-tározását az 1897. évi XVIII. törvénnyel a tör-vényhozás is jóváhagyta.

Az eddigi előkészületek után itélve valamennyi nemzet méltóan kíván részt venni a nemzetközi ki-állításban, mely be fogja mutatni azt a haladást, melyet az emberiség szellemi és gazdasági termé-lése elért.

A békés munka e nagy versenyéből, mely az egyes nemzetek életképességét és a haladását tükrözi vissza, Magyarország el nem maradhat, a hala-dás és művelődés iránti érzékéről, szorgalmáról és munkájáról, szellemi életének létketéséről, a produk-tív munka mezején szintén bizonyosságot kell tennie.

Magyarország 1878. óta nemzetközi kiállításon nagyobb arányban nem vett részt s mint-hogy közgazdasági életünket önálló nemzeti alapon leghelyesebben véltük fejleszthetni és kiépíteni, mun-kánk és törekvésünk termékeny talajba vetettét, a miről tanuságot tehetett ezredéves kiállításunk.

Megerősödvé — kerültünk ki a küzdelemből, a nemzet erőmegfeszítése feltárta az ország gazdaságát az ipari és gazdasági termelés terén, érzékét, törek-véseit, haladását a művelődésben, humanitásban, mű-vészetekben.

Munkánkban megállnunk nem lehet, csak úgy ismerhetjük meg erőnk valódi értékét, csak úgy erő-síthetjük meg a jövőbe vetett további reményünket, ha a nemzetközi versenyben helyünket méltóan el-foglalva, alkalmat szolgáltatunk a külföldnek, erőnk, haladásunk, viszonyaink beható tanulmányozására; ha mindennel, a mit gondolkodó agyunk, érző szí-vünk és munkás kezünk termelt, más nemzetek mellé állva, bemutatjuk életképességünket s ezáltal saját önbizalmunkat is növeljük.

Ha a magyar államot alkotó összes erőket, a szellemi, művészeti, anyagi és erkölcsi téren való munkálkodásunk összes eredményeit és vívmányait az 1900. évi nemzetközi kiállításon, a népek e nagy találkozóján méltóan bemutatjuk: önálló fejlődésünk és czéltudatos munkánk feltárása, — meggyőződésünk szerint — bármely más eszköznél sikeresebben fogja állami és nemzeti önállóságunk tudatát terjeszteni és megerősíteni.

E mellett figyelmet érdemel a kiállításnak re-mélhető gazdasági hatása is.

A nyugati nemzetek iparával a versenyt, min-denben igaz még nem vehetjük fel, de tévedés volna ebből a körülményből azt következtetni, hogy fára-dozásaink s anyagi áldozataink hiabavalók.

Mezőgazdasági termelésünk magas színvonalon áll, versenyképes, arra támaszkodó nagy iparágaink verseny- és kiviteli képességük hírnevét fenn kell hogy tartsák s azokon kívül is számos oly iparágunk van, mely nemcsak megállja a versenyt, hanem kivi-teli piacok szerzése által egészséges fejlődésének és felvirágzásának további alapjait szeresheti meg.

Nem lehet figyelmen kívül hagynunk, hogy az 1900. évi párisi kiállításon nemcsak Franciaország-gal fogunk találkozni, hanem ott lesznek más álla-mok is, melyeknek gazdasági termelése kevésbé fejlett, találkozója lesz az a föld minden tájáról oda seregleg idegeneknek s így kedvezően kínálkozó alkalom, kereskedelmi összeköttetések létesítésére.

Ily kereskedelmi összeköttetések létrejövételét készségesen fogja támogatni a m. kir. kormánybiz-tos is, ki a magyar korona országainak a párisi ki-állításon leendő képviselésével van megbízva.

Mindezeknél fogva az országnak a nemzetközi versenyben leendő méltó bemutatását nagy nemzeti feladatnak tartom, mely sikeresen csak az összes té-nyezők buzgó közreműködésével oldható meg s ép-pen azért kérem az ország minden polgárát, szakfér-fiut, művészt, mezőgazdát, iparost, ki e nagy nem-zeti munkában eszmével, tanácsal, közreműködés-sel, munkával és termeléssel hozzájárulhat, hogy az 1900. évi nemzetközi kiállítás magyar osztályainak minél szebb és tökéletesebb rendezésében a kormányt hazafiai buzgalommal és lelkesedéssel támogatni szí-veskedjék.

Vessük tekintetünket a jövőbe, a magyar ál-lam az imént megnyílt évezredet szebben, haszno-sabban, méltóbban meg nem kezdheti, mintha be-mutatja immár a világnak is öserejét, földjének kin-cseit, népeinek szellemi világát, szorgalmát, mun-kásságát és haladását az európai civilizációban.

Magyar társadalom.

Magyarországot társadalma tette azzá, a mi. Az tette állammá is. A magyar állam nyelvének és iro-dalmának renaissance a mult század végén nem a kormánytól, hanem ennek ellenére a fölébredt ma-gyar társadalomból indult ki, melynek mozgalmaz-a után elhatott a törvényhozás termébe. Tudjuk azon-ban nagyon jól, hogy az alkotmányos törvényalko-tás igazi korszakáig, a mikor valóban mind a két önyező, vagyis a törvényhozás és a korona egyet-ért akaratát biztosította a szentesített törvények vég-rehajtását, tehát 1867 ig összes törvényeink vagy örökre vagy jó időig jámbor ohajtások maradtak

Hiszen törvényeink határozmányainak titkos kiját-
szása szülte a forradalmat és a szabadságharszot. A
szabadság után könnyen végelgyöngölésbe eshattunk
volna, ha nem önt az országba új, egészséges vért
az ellenálló képességű társadalom. A politikai kor-
mányzat szuronyos hatalma nem birt a társadalom
erejével.

A magyar társadalomnak tehát nagy feladata,
örök hivatása van. Nem szűnt az meg ma sem, sőt
talán még nagyobb követelményekkel áll szemben,
mint azelőtt. Sajátságos államjogi helyzetünk és
nemzetiségi viszonyainknál fogva a hivatalos Ma-
gyarország kénytelen szemlesütve hallgatni és tét-
lenkedni ott, ahol más országokban az állami erő
vág új csatornákat a nemzeti élet duzzadó folya-
mának.

Mindenestre nagy baj ez, gátja nemzeti fejlő-
désünknek, jogos hatalmunk megerősödésének: de a
helyzetet nem változtathatjuk meg. Számolunk kell
az akadályokkal s igyekeznünk azok elhárításán. A
míg ez meg nem történt, addig nem érezhetjük és
nem vallhatjuk magunkat egységes és erős Magyar-
országnak. Törvény és alkotmány szerint meglesz a
magyar nemzet, de a valóságban gyöngye és töredékes
marad.

A magyar társadalom munkájára vár a esor-
baságok kitöltése és elegyentése.

Most, ezredéves fennállásunk ünnepekor nem
csak jogosult, de szükséges is a kérdés: akarjuk-e
megalkotni az egységes, erős Magyarországot? A-
karja-e elvállalni továbbra is a magyar
társadalom azt a dicső munkát, melyet száz
évvél ezelőtt megkezdett, mely ötven évvel ezelőtti
diadal fellebbolásának fényében bámulatba ejtette
Európát, melynek eredményét nem birta semmiféle
zsarnokság és intrika megsemmisíteni, hanem átszár-
mazott roánk és élvezzük gazdagságát. De sajnosan
érezzük tökéletlenségeit is. Ezért kell újra meg újra
felhívunk a magyar társadalmat: jer és munkálj
tovább, biztosítva ivadékaiknak a szépen indult ve-
tész gyümölcsét.

Ámde megdöbbentő, aggasztó jelenségek tárul-
nak elénk. Midőn az ezredéves ünnepen karöltve
kellene a nemzeti oltár elé vonulnia mindenkinek, a
ki Magyarországnak hazáját szereti és imádja, a ki-
nek szent kötelessége hazájának javán dolgozni, ere-
jét növelni, a kinek tudatában kell élnie, hogy ezen
a földön, magyar földön csak egy nemzetnek, a ma-
gyarnak van isteni rendeltetése, politikai küldetése.
Történeti létjoga és természetes jövője: belső vizsá-
lyt, fenekedést, osztály- és felekezeti harcot látunk jár-
vanyynya növekedni. A mindent egyesítő hazaszeret-
tet nemes, közös érzése helyett nem csak szórványosan,
de sűrűn látjuk megnyilatkozni az egyéni gyűlölsé-
get. Mintha megújulna a százados átok: midőn ma-
gasra tört nemzeti életünk fája, akkor tőri le koro-
náját a vihar, vagy akkor örl meg összetartó rost-
jait a belső korhadás férgje. Történetünk lépten-nyo-
mon e gyászos képekkel rettent bennünket. Így len-
ne ma is?

(Vége köv.)

Ujdonságok.

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorolo-
giai intézet távirati tudósítása szerint a közelebbi
napokban szeles, tiszta idő várható.

— **Személyi hir.** Ottlik Géza anyakönyvi fel-
ügyelő mult esütörtökön megvizsgálta a kézdi-vá-
sárhelyi kerület anyakönyveit s egy napi vizsgálat
után székhelyére, Brasscába visszautazott.

— **Időjárásunk.** A sok eső után, időjárásunk
most már egy újabb különlegességgel molesztálja a
közönséget, most már hívóssá lett a levegő és pe-
dig annyira, a mi augusztusban igazán példátlan.
Nem csak az éjjelek hidegek, hanem még nappal
is alig érezhető a nyári meleg. Különben ez a szo-
katlan hívósság az általános kiderülésnek szokott
előjele lenni.

— **Székelylek érdekében.** Kereskedelmügyi
m. kir. miniszter a következő értesítést küldte me-
gyénk főispánjához: Nagyméltóságu főispán Ur!
Kapcsolatban az 1891. évi április hó 18-án 9616 sz.
a. kiadott leirattal értesitem, hogy a m. kir. állam-
vasutak gépgyára és m. kir. diósgyőri vas- és aczél-

gyár felügyelő bizottságának f. é. június hó 15 én
hozzám intézett jelentése szerint a lefolyt hóban
sem a budapesti gépgyárba sem a diósgyőri gyár-
ba székel munkás nem vétetett fel. A jövő hóban
sem a budapesti gépgyárba, sem a diósgyőri gyár-
ba munkás nem lesz felvehető. Fogadjon Nagymél-
tóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilváníását. Bu-
dapest, 1897. július 14 én. A miniszter megbizásá-
ból: Zay Adolf s. k. miniszteri tanácsos.

— **Drágaság.** Eddig azt tartottuk, hogy K.
Vásárhely egyike a legolcsóbb városoknak, de mi-
óta a sok eső a termést megrongálta, minden ter-
mény ára felszökött. Hogy példát is hozunk fel, a
buza ára a mi piacunkon hektóliterenkint 10 frt—10 frt
50 kr. Ha ezzel szembe állítjuk, hogy Budapesten
a buza métermázsája 12 frt, úgy találjuk, hogy ná-
lunk sokkal drágább a buza, mint a fővárosban. És
hasonló arányban emelkedett minden más gabona
ára, a törökbuza kivéve, mely jó termést ígér. Az
általános drágulás különben az élelmi szerek min-
den neménél észlelhető, úgy, hogy a szegényebb
sorsuak igen rossz kilátásokkal mennek a jövő tél
előbe.

— **Táncmulatság.** A Kézdi-Vásárhely szün-
időző tanuló-ifjuság által „Szegény tanulókat segé-
lyező alapja” gyarapítására Kézdi-Vásárhelyt, 1897.
évi augusztus hó 14-én, szombaton, az „Unio”-ker-
ti szinkörben Benke Gyula országgyűlési képviselő
ur védnöksége és Erdélyi Károly polg. iskolai igaz-
gató ur tiszteletbeli elnöksége alatt nyára táncmul-
tatságot rendez. Személyjegye 2 korona. Osaládjegye
5 korona. Kezdeté d. u. 5 órakor.

— **Szinészet.** Habár a Deák-féle, jelenleg itt
működő társulat egészen új darabokkal — miután
azok nagyon ki lettek merítve — nem igen kedves-
kedhetik a közönségnek, mindazonáltal, a mit színre
hoz, meglepően jól, szépen és a közönségnek élvezet
nyújtó előadásban adatik elő. Ilyen előadás
volt szerdán a „Szegény Jonathan” vig operette,
melyben mint nagyon jó alakok kitűntek: Zoltán
Ilona, K. Tarnay Leona, Kömley és B. Szabó Jó-
zsef; a többiek is mind megállták helyüket s így ez
előadás dicséretet érdemel. — Csütörtökön az „In-
gyenélők”-et adták, szintén jó előadással, melyben
kiválóan K. Tarnay Leona és Árkosi Vilmos, egy
jó alakításukért, mint szép énekükért dicséretet ér-
demelnek. Mindkettőt praecizen előadott népdalaikért
megújrázták. Az előadás sikerét nagyban emelte
Mezei Béla, ki a nyugalomba vonult vendéglőst a
maga eredetiségében nagyon jól scenirozta; továbbá
jók voltak M. Till Róza, Kömley Gyula, B. Szabó
József, kik mindannyian helyesen, jól alakítottak.
E két első előadásban meggy őzdöttünkarról, hogy csak-
ugyan egy jól szervezett társulattal van dolgunk, a
mely jó alakítás tekintetében nemcsak egy, de ha több
társulat is megelőzte volna, mindenikkel szemben ver-
senyezni képes. Közönség mindkét előadásban megle-
hető számban volt s a kik jelen voltak, igen jól,
élvezetesen mulattak. Ha a további előadások is ily
jól fognak sikerülni, reményünk van, hogy többször
lesznek telt házak is, a mit valóban meg is érde-
melnek.

— **Szives kérelem** a t. katonai állomás pa-
rancsnoksághoz az iránt, hogy az ututi honvédelk-
tanyában levő kúrtósoknak és dobosoknak megren-
delni méltóztatssék, hogy tűdő- és kőzgyakolataikat
ne a lakanya udvarán és nappal tartsák, mikor a
szomszédságban levő hivatalokban hivatalos órák
vannak, hanem a lövőtérén, vagy más alkalmas hely-
lyen, ahol nem zavarnak senkit munkájukban. Hisz-
szük, kerésűnket teljesíteni fogja a t. állomás pa-
rancsnokság.

— **Az „Aradvárosi kereskedelmi akadé-
miát”, a vele kapcsolatos internátus és a női ke-
reskedelmi tanfolyamot** részletesen ismertető leg-
utóbbi évi jelentéssel szivesen szolgál az érdeklődő
szülők közönségnek az igazgatóság.

Közigazdaság.

Tapasztalatok a dohány termelés körül.

Megvan a monopoliumnak a maga nagy elő-
nye úgy a termelőre, mint a fogyasztóra nézve. Tal-
lál a termelő az államban biztos vevőt terményére s
jó vevőt is, mert az állam a jó minőségű áruért a

megfelelő árat megadja s talál a fogyasztó a kiké-
szített áruban élvezhető, jól égő s kellemes zamatu
anyagot. S ha termelőink még több súlyt helyezné-
nek a termelés tényezőire, úgy ennek gyümölcse sem
maradhat el.

Legnagyobb hiba termelőinknél már az, hogy
nem választják meg jól a fajtát, a mely viszonyai-
nak megfelelő lenne, vagy ha meg is választják, nél-
külözik a termelés terén azt a körütekintést, mely
egy a termelésnél nagyobb praecizitást követelő ter-
ménynél elkerülhetetlenül szükséges.

A fajta megválasztásánál vagy egy okszerűen
s gondosan végrehozható kísérlet eredménye lehet
döntő, vagy pedig a dohányjövődéki igazgatóság ut-
mutatása. A ki a két modus közül bármelyiket vá-
lasztotta is, kárt még nem vallott.

Egy másik szintén jelentékeny hiba az, hogy
a dohányt nem helyezik jól el a vetés forgóban. So-
kan az u. n. „dohányos kert” szót arra értelmezik, hogy
az egyébre, mint dohánytermelésre nem is használ-
ható, ülteti tehát több évi egymásutánban is do-
hányt egy és ugyanazon helyre. Mi sem természetese-
bb, mint az, hogy ily eljárás mellett csekély meny-
nyiség és silány minőség lesz az eredmény, mert a
talaj teljesen ki lesz. zsákmányolva.

Trágyázott takarmány vagy fekete, ille ved jól
ugar után legjobban diszlik a dohány, míg gabona-
neműek után csak szinylődik.

A trágyázás kérdése a legfogásosabb. A mily
jó eredménnyel hat annak helyes és okszerű keresztül-
vitela, ép oly károkat szenvedhet a gazda akkor, ha
azt csak felületesen hajtja végre. A dohány fejlődése
sok tápanyagot igényel igazolja, ezt azon tap-
asztalat, hogy erdőirtásokon, a hol meg van a talaj-
nak u. n. ősi ereje, a legszebben diszlik s talajt igen
kimeríti.

A tapasztalat azt is mutatja, hogy dohányter-
melésnél úgy a lótrágya, mint a mesterséges trágya
egy szólnál nélkülözhetetlen, mert a minőségre
gyakorol előnyös befolyást.

(Vége köv.)

Idegenek forgalma.

Julius 30-tól augusztus 6-ig.

Nemzeti szálló: Dickman Albert utazó Bécs.
Barta Salamon kereskedő Brassó. Sparger József
utazó Budapest. Pásztohy Ákos mérnök Kolozsvár.
Weinberger Mihály utazó Budapest. Gerster Kálmán
építész Budapest. Kassai Vidor színész Budapest.
Dr. Thilleppi Frigyes ügyvéd Brassó. Schwarz Iz-
rael kereskedő Brassó. Schwarz Ferenc utazó Bécs.

Millenium szálló: Schoffer János kereskedő
Bécs. Monszierek Madame birtokos Románia. Ma-
nole Cavanderion Braila. Fleischman Mór kereskedő
Pozsony.

Nyilttér.*

Fouard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként
— japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színek-
ben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg-selyemet**
35 krtól 14 frt 65 krt. méterenként sima, csikos, kockázott
mintázott damasztot s. a. t. (mint egy 40 különböző mi-
nőségben, 2000 szin és mintázzal s. a. t. megrendelt áruket
postabér és vámentesen a házhoz szállítva minták a
postafordultával küld **Henneberg G. (cs. és k. udva-
riszállító) selyemgyára** Zürichben. Svájraa czimeze
levelekre 10 kros, levelezőlapokra 5 kros bély **ga sztan-
Magyar nyelven írt megrendelések pontosan oíntéztetneó**

Fogbajban szenvedők figyelmébe!

Tudatjuk K.-Vásárhely és vidéke művelt kö-
zönségével,

hogy augusztus hónap végén

újbol megnyitjuk ideiglenes

Foggyógyászati műtermünket

Rendelés a fogászat minden ágában.

**Foghuzás teljesen fájdalom okozás nél-
kül. Bombolás, Műfogak.**

Műfogak szájpádlás nélkül.

Egyben felkérjük mindazon igen tisztelt
patienceinket, kiknek a mult izben történt
műtétek közül barminemű javításra szüksé-
gük van, hozzánk elfáradni sziveskedjenek,
miután minden szükséges javítást díjmente-
sen eszközünk.

Tisztelettel

Dr. Huszár és Wellner,
spec. fogászok.

*E rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a szerk.

Háromszékvármegye alispánja.
Szám 15357—1897.

Hirdetmény.

A közdivásárhely-kászoni törvényhatósági közút 8—13 klm. szakaszán levő 3. darab műtárgy építését 1054 frt 20 kr. összeg erejéig engedélyezem.

A fent említett munkálatok fogantatásának biztosítása céljából az 1897. évi augusztus hó 10-ik napjának d. e. 9. órájára az alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetettik.

A versenyzni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának ellátására vonatkozó az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bántpénzzel ellátott zárt ajánlataikat kitűzött nap 8¹/₂ órájáig a vármegyei pénztárhoz anynyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a vármegyei számvevőségél a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Seps-Szentgyörgyön, 1897. július hó 20-án.

Gábor Péter,
alispán.

123 3—3

Sz. 1239
eln. 1897.

Árlejtési hirdetmény.

A közdivásá helyi kir. törvényszék és járásbírósi hivatali helyiségeinek, valamint a kir. ügyészség hivatali és fogház helyiségeinek fűtésére az 1898-ik évben 307 köbméter, a kovásznai kir. járásbírósi hivatali és fogház helyiségei fűtésére 115 köbméter, —

a sepsi-szentgyörgyi kir. járásbírósi hivatali és fogházhelyiségei fűtésére 176 köbméter, végül a nagy-ajtai kir. járásbírósi hivatali és fogház helyiségei fűtésére 58 köbméter kemény bükk-tűzifa szükségeltetvén, annak beszerzésére alóírt kir. törvényszéki elnök irodájában folyó évi szeptember hó 25-ik napján d. e. 9 órakor nyilvános árlejtés tartatik.

Miről vállalkozni kívánók azon figyelemzetéssel értesítettnek, hogy a törvényszék és közdivásárhelyi járásbírósi hivatali helyiségei, valamint a kir. ügyészség hivatali és fogház helyiségei részére szükséges tűzifa együttes szállítása iránt külön, — a kovásznai, s. szentgyörgyi és nagy-ajtai járásbírósi hivatali és fogház helyiségei részére szükséges mennyiség iránt járásbírósioként külön-külön is tehető ajánlat. Továbbá kötelesek vállalkozni kívánók azon esetben, ha a fentebb felsorolt összes igazságügyi hivatali és fogház helyiségek részére szükséges tűzifa mennyiség szállítását együttesen elvállalni óhajtják: 81 frt o. é. bántpénzt; ellenben csak a törvényszék, közdi-vásárhelyi bírósi és ügyészség részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 40 frt, a kovásznai járásbírósi részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 14 frt, — a sepsi-szentgyörgyi járásbírósi részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 20 frt, — a nagy-ajtai kir. járásbírósi részére szükséges mennyiségre vonatkozólag 7 frt bántpénzt az árlejtés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni és hogy írásbeli zárt ajánlatok is kellő bántpénzzel ellátva az írt határidőig elfogadtatnak.

A feltételek a közdivásárhelyi kir. törvényszék elnöki irodájában, valamint az ezen hirdetmény bevezető részében megnevezett kir. bíróságoknál megtekinthetők.

K.-Vásárhely, 1897. júl. hó 27.
Jakab Rudolf,
kir. törvényszéki elnök.

132 3—3

Sürgöncyzim: Solymosy gépgyár

SOLYMOSY és KOŠCH

GÉPÉSZMÉRNÖKÖK.

GÉP ÉS KAZÁN GYÁR, RÉZ ÉS VASÖNTÖDE. Kolozsvár, Felsőszén-utca Gyárt:

Gép, építészeti, kereskedelmi és fémöntvényeket, gőzkazánokat, gazdasági gépeket, előmelegítőket, vaskéményeket, viztartályokat, gőzszivattyúkat, kut- és más szivattyúkat erő- és kézi hajtásra, lőjárgány tengelyeket, teljes közelmű készleteket és egyes részleteket, úgy mint szíjkorongokat, fogaskerekeket, függő, fali és fekvő csapágysokat, kötőket stb. közönséges és Soller rendszer szerint.

Gyárt mint különlegességet téglavető gépeket.

Elvállalja malom- és szeszfárák berendezését, készíti sir- és kert-kerítések öntött- és kovácsvasból.

Raktáron tartunk mindenféle gazdasági gépet és ekéket, melyeket előnyös feltételek mellett szállítunk.

102 6—*

SCHISSER PÁL

első nagy kárpos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőnytartók, tükrök, toalett-asztalok, lőszór és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 23 rugós matráczezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(89 12—100)

A brassói portland cement-gyár

ajánlja legkitünőbb

* PORTLAND CEMENTJÉT *

felelősség mellett folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasuti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható: K. Császár József úrnál, S.-Szent-Györgyön: Ferencz Lajos és Császár Gyula uraknál.

22 24—48

Ujonnan felfedezett savanyú viz forrás!

KÁSZON-ALTIZI

FEHÉRKÖI-FORRÁS

(Szent-István forrás)

mely kirisztálytisztasága mellett egyike a legszénsavdu-sabb savanyúvizeknek s alkatrészeinél fogva az egészségre is kitünő hatású, s mint élvezeti szer a legfelségesebbek bizonyult.

Dr. Lengyel Béla egyetemi ay. r. tanár vegyelemzése szerint a forrás főalkatrészei: szénsavas natrium, szénsavas mész és szénsavas magnesium. Kisebbsé mennyiségben konyhasó és borsavas natrium: Szénsav tartalma igen nagy. Ez okból a Fehérkő-forrás vizét szénsavban gazdag égvényes földes savanyúviznek kell tekinteni és mint ilyen a hasonló jellemű ásványos vizek jele-sebbjei közé sorozni.

Ezen adatok alapján felhívom a borviz fogyasztó közönség figyelmét ezen valóban

paratlan borvizre,

a mely a kontinentalban a legkellemesebb, legtisztább, hatásában paratlan s így ennél jobb nem is képzelhető.

Továbbá mind kitünő íze, mind hatása által minden nemű gyomor- és vesébajoknál rendkívül hatásúak bizonyult s így mint

megbecsülhetlen gyógyviz

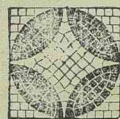
is igen alkalmas, s mindezen tulajdonságainál fogva is az árak, a mennyiség miatt, rendkívül jutányosan szabattak ki.

Egy üveg viz csak 4 kr.

Kapható minden áruszerületben.

Forráskezelőség és szétválasztási főraktár: K.-Vásárhelyt Dávid Gyulánál.

A vizek legjelesebbje!

MELOCCO PÉTER

BUDAPEST,

VI. KER., DÉVAL-UTCZA 21.

Márványmosásklap-, cementárugyár és beton-építési vállalat.

Elvállal városi csatornázásokat, szilip- és vízépítményeket, cementbetonbuckolásokat, gépalapozásokat stb.